Томма Роман Павлович,
доцент кафедри економічної безпеки
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Застосування прихованої інформації задля маніпулювання психікою населення, реклами іноземних товарів і послуг, створення позитивного іміджу іноземних держав, окремих політичних діячів, підприємств - далеко не повний перелік можливостей використання інформації для погіршення стану економічної безпеки та рівня політичної стабільності в Україні, що використовуються зараз проти її населення. Різноманітність та розгалуженість засобів надання інформації практично унеможливлює повне знешкодження негативного впливу супротивників незалежної України.

Інформаційна безпека - це захищеність інформаційних систем і інформаційних ресурсів від зовнішніх і внутрішніх загроз, що ускладнюють ефективне використання інформації суспільством, державою, окремими індивідуумами.

Причини недосконалості вітчизняних систем інформаційної безпеки пояснюється тим, що: інформація як матеріальна цінність у порівнянні з будь-якою іншою матеріальною цінністю відносно просто копіюється, модернізується або знищується; широкомасштабний розвиток та впровадження обчислювальної техніки і телекомунікаційних систем у рамках територіально розподіленої мережі, перехід на цій основі до безпаперової технології (електронним документам), збільшення обсягів і структурованості оброблюваної інформації, розширення кола її користувачів приводить до ускладнення можливості контролю та запобігання несанкціонованого одержання та використання інформації.

Інформаційна безпека повинна вирішувати наступні завдання: виявлення, оцінка і запобігання загроз інформаційним системам і інформаційним ресурсам; захист прав юридичних і фізичних осіб на інтелектуальну власність, а також збір, нагромадження і використання інформації; захист державної, службової, комерційної й особистої таємниці.

Концепція безпеки повинна в загальному вигляді відповідати на три базових питання: що захищати? від чого (кого) захищати? як захищати?

З питанням «що захищати» пов'язане поняття «об'єкт захисту». За сформованою в міжнародній практиці думкою, об'єктами захисту з урахуванням їх пріоритету є: людина; інформація; матеріальні цінності.

Тому загальна проблема безпеки містить у собі: фізичну безпеку, під якою розуміється забезпечення захисту від зазіхань на життя людей; матеріальну безпеку, що забезпечує збереження матеріальних цінностей.

Зважаючи на зазначене під інформаційною безпекою слід розуміти такий стан інформаційного середовища (інформації, інформаційної системи, інформаційного ресурсу), при якому гарантується розвиток цього середовища та його використання в інтересах людини, суспільства та держави, а також захищеність від відповідних загроз.